

Työkykyisempi Stadi

Eeva-Liisa Tuovinen eeva-liisa.tuovinen@hel.fi

Timo Carpen timo.carpen@hel.fi

Saara Teinilä saara.teinila@hel.fi

Timo Lukkarinen timo.lukkarinen@hel.fi

Kristiina Patja kristiina.patja@hel.fi

Tausta

Työttömyys, ja etenkin pitkäaikaistyöttömyys on yhteydessä heikompaan terveydentilaan sekä työ- ja toimintakykyyn, ja vastaavasti heikolla työ- ja toimintakyvyllä on yhteys korkeampaan työttömyyden riskiin. Nykyisen hallituksen Työkykyohjelman tavoitteena on mm. tukea osatyökykyisten ja pitkäaikaistyöttömien työllistymistä sekä työssä pysymistä. Tavoitteena on siirtää painopiste työkyvyttömyyden tarkastelusta olemassa olevan työ- ja toimintakyvyn tunnistamiseen, vahvistamiseen ja työllistymisen edistämiseen. Työkyky muodostuu ihmisen voimavaroista, työhön ja työntekoon liittyvistä tekijöistä ja työn ulkopuolisesta ympäristöstä sekä niiden välisestä yhteensopivuudesta ja tasapainosta. Työkyky sisältää eri tekijöitä, kuten fyysinen ja psyykinen terveys, ammatissa vaadittava perusosaaminen, ammatillinen pätevyys, ammattietiikka ja ammatillisuus, sekä erilaiset motivaatiotekijät. Helsingissä työikäisistä noin 14 % on työttömiä, joten heidän työkyvyn hoito on työterveyshuollon sijaan terveyskeskusten vastuulla. Terveyskeskuksilla on kuitenkin vajetta osaamisesta työkyvyn hoitamisen ja työnjaon työterveyshuollon kanssa, sekä vaillinaiset prosessit työkyvyn hoitoon. Lisäksi nämä palvelut ovat pirstaleisia eri toimijoiden kesken. Työttömien työkyvyn palveluita kohentamalla voidaan pyrkiä vähentää terveyseroja työttömien ja työllisten kesken.

Tavoite

Työkykyisempi Stadi kuuluu STM:n valtakunnallisen Työkykyohjelman hankkeisiin, joka toteutetaan vuosina 2020–2022. STM:n Työkykyohjelman tavoitteena on pidentää työuria kaiken ikäisillä, ehkäistä työkyvyttömyyttä, ja osaltaan nostaa Suomen työllisyysastetta 75 %. Helsingin kaupungin Työkykyisempi Stadi-hankkeen tavoite on kehittää työkyvyn tukea osana tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusmallia, tarjota työhönvalmennusta nykyistä laajemmalle kohderyhmälle ja kehittää alihankintamallia. Kaikissa toimissa asiakas asetetaan keskiöön sekä vahvistetaan henkilöstön osaamista, jotta työkyvyttömyyttä päästäisiin hoitamaan varhain sekä ennaltaehkäisevästi ennen työttömyyden pitkittymistä.

Hankkeen tulokset ja hyödynnettävyys

Hanke mallintaa sosiaalihuollon työllistymistä edistävät palvelupolut sekä työ- ja toimintakyvyn arviointia. Näin tukea tarvitseva asiakas ohjautuu oikea-aikaisesti ja palvelutarpeensa mukaisesti. Työkyvyn ylläpitämisen parissa työskentelevien ammattilaisille tarjotaan täydennyskoulutusta osaamisen tueksi. Toiminnan vaikuttavuus on todennettavissa Työkykyohjelman seurantatiedoista sekä sosiaalihuollon palveluiden asiakastiedoista. Tavoitteena on, että työhönvalmennuksen avulla työllistyy 50–70% sitä käyttäneistä asiakkaista. Hyvät käytänteet yritys- ja työnantajayhteistyössä ovat laajentuneet ja vakiintuneet edistämään osatyökykyisen työntekijöiden työllistymistä. Hankkeessa tuotetut mallit ja tulokset ovat kaikille hyödynnettävissä Innokylässä.